

БЕКІТЕМІН:

«Нархоз Университетінің экономикалық
колледжі» мекемесінің

Бас директоры:

Абайдуллаев М.С.

2025 жыл.

**КОРПОРАТИВТІК МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ӘДЕП
КОДЕКСІ**

Алматы қаласы, 2025 жыл

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. «Нархоз Университетінің экономикалық колледжі» (әрі қарай - Колледж) мекемесінің Корпоративтік мәдениет және әдеп кодексі (әрі қарай - Кодекс) Колледждегі білім алу процесіне қатысушылардың – оқушылардың, оқытушылар мен қызметкерлердің корпоративтік мәдениеті мен іскерлік этика нормаларын айқындайды.

1.2. Кодекстің мақсаты -- құрметті, кәсіби және қауіпсіз оқу ортасын нығайту.

1.3. Кодекс Қазақстан Республикасының (әрі қарай – ҚР) қолданыстағы заңнамасына, соның ішінде ҚР Конституциясына, ҚР «Білім туралы», «Мұғалім мәртебесі туралы» Заңдарына, ҚР Еңбек кодексіне, ҚР «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес», «Жеке деректер және оларды қорғау», «Ақпараттандыру туралы», «Балалардың құқықтары туралы» заңдарына, білім саласындағы уәкілетті органның нормативтік-құқықтық актілеріне, колледж Жарғысына және ішкі нормативтік актілеріне сәйкес әзірленген.

1.4. Аталған Кодекстің әрекеті білім алу процесінің барлық қатысушыларына -- оқушыларға, оқытушылар мен қызметкерлерге таралады. Кодекстің нормаларын сақтау колледж аумағында, оның ішінде оқу корпустарында, әкімшілік ғимараттарда, кітапханада, асханаларда, жатақханаларда, спорт нысандарында және олармен шектес жерлерде, өндірістік тәжірибеде, сондай-ақ колледж ұйымдастырған немесе қатысқан конференциялар, байқаулар, олимпиадалар, семинарлар және басқа да ресми шараларда міндетті болып табылады. Кодекс онлайн-кеңістіктегі, соның ішінде корпоративтік және жеке аккаунттарда, мессенджерлерде, білім беру платформаларында және әлеуметтік желілерде колледждің, оның қызметкерлері мен оқушыларының беделімен байланысты ақпарат, пікірлер, әрекеттер немесе түсініктемелер жарияланған жағдайда да қолданылады.

2. КОРПОРАТИВТІК МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ӘДЕП ПРИНЦИПТЕРІ

2.1. **Зандылық** -- ҚР Конституциясы, қолданыстағы заңнамалар, білім саласындағы уәкілетті органның нормативтік-құқықтық актілері мен колледждің ішкі актілерін қатаң сақтау.

2.2. **Адалдық және ашықтық** -- сенім, әділдік және ашықтық атмосферасын құру және қолдау, жемқорлық және академиялық адалдықты бұзу оқиғалары туралы дереу хабарлау және әрекет ету.

2.3. **Адамға құрмет** -- білім алу процесінің әр қатысушысының қадір-қасиеті, құқықтары мен бостандықтарын мойындау, таныстыққа салынған немесе жоғарыдан қарау, қорлаушы және әділетсіз пікірлер мен салыстыруларға жол

жоғарыдан қарау, қорлаушы және әділетсіз пікірлер мен салыстыруларға жол бермеу.

2.4. Дискриминацияға жол бермеу — шыққан тегі, әлеуметтік, қызметтік және мүліктік жағдайы, жынысы, жасы, нәсілі, ұлты, тілі, діні, тұрғылықты жері немесе басқа да жағдайлар бойынша кез келген дискриминация түрлеріне тыйым салу.

2.5. Құпиялылық — оқу немесе кәсіби қызмет барысында алынған жеке, медициналық, академиялық және басқа да ақпаратты құпия сақтау, басқа тұлғалардың жеке өміріне құрмет көрсету, заңды негіздер немесе субъектілердің келісімі болмаған жағдайда жеке деректерді таратуға тыйым салу, сандық ортада жеке ақпаратқа мұқият қарау.

2.6. Қарым-қатынас мәдениеті — сыпайылық, құрметті және конструктивті қарым-қатынас, ізгі ниет, сыпайылықты ауызша және жазбаша қарым-қатынаста сақтау.

2.7. Іскерлік этикет — ресми мінез-құлық ережелерін сақтау, колледждің беделі мен абыройына зиян келтіретін жанжалдардан аулақ болу.

2.8. Патриотизм — туған жерге — Қазақстан Республикасына құрметті және адал көзарасы, оның тарихы, дәстүрлері мен тіліне құрмет көрсету, еліміздің мәдени және тарихи дәстүрлерін сақтау.

3. ОҚЫТУШЫЛАР МЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ӘДЕП НОРМАЛАРЫ

3.1. Білім беру және ғылым саласындағы мемлекеттік саясатты жүзеге асыруға жәрдемдесу.

3.2. Кәсіби әдеп нормаларын сақтау, сыпайы, құрметті және ізгі ниетті мінез-құлық үлгісі болу.

3.3. Академиялық адалдықты бұзу, мүдделер қақтығысын, жемқорлық әрекеттерін және педагогикалық тұрғыдан қолайсыз мінез-құлықты болдырмау.

3.4. Оқушылар мен және әріптестермен сенім, әділдік, төзімділік және өзара құрмет негізінде қарым-қатынас орнату.

3.5. Оқушылар мен әріптестердің жеке деректерін заңнамаға сәйкес құпия сақтау және жария етпеу.

3.6. Оқушылармен қарым-қатынаста кәсіби арақашықтықты сақтау, панибраттықтан, жеке тәуелділік пен эмоционалды байлаудан аулақ болу.

3.7. Әріптестер мен оқушыларға жасына, еңбек өтілі мен қызметіне қарамастан құрметпен қарау – «Сіз» деп, есімі мен әкесінің атымен айтуға. Егер есім әкесінің аты қолданылмаса немесе қолданылмайтын мәдениет болса, немесе қызметкер басқа құрметті форма таңдаса, оған сәйкес қарым-қатынас жасауға болады.

3.8. Жұмыс уақытында қызметтік міндеттерге қатысы жоқ істермен айналыспау.

3.9. Жұмыс орнында жаман көңіл күйді білдіруден бас тарту.

3.10. Қасақана жаман сөз қолданбау, сабырлы болу және агрессияны көрсетпеу.

3.11. Достық қарым-қатынасты жұмыс орнында қолданбау.

3.12. Әріптестердің жеке немесе кәсіби қасиеттерін олардың жоқ кезінде талқыламау.

3.13. Әлеуметтік желілерде тексерілмеген, жалған немесе этикаға сай емес ақпарат таратпау, оқытушы мен қызметкердің жағымды имиджін қолдау.

3.14. Материалдарды колледж позициясын ресми түрде білдірмей, жеке өз атынан жариялау және пікірталастарды сыпайы өткізу, сынға төзімді болу және этикаға жат сөздерден аулақ болу, қызметтік ақпаратты заңсыз жарияламау, кәсіби мәртебені қолдау.

3.15. Оқушылар мен әріптестерге ұрсып, мазақ етпей, қатал сөздер қолданбай, алдын ала пікірлесусіз және эмоцияларға берілмей, билікті асыра пайдаланбау.

4. ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЭТИКАЛЫҚ МІНДЕТТЕРІ

4.1. Ішкі тәртіп ережелерін сақтау, сабақ пен іс-шараларға уақытында қатысу, тәртіпті қолдау.

4.2. Оқытушыларға, қызметкерлерге және басқа оқушыларға құрметпен қарау.

4.3. Академиялық адалдықты сақтау.

4.4. Колледждің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатына сәйкес жемқорлық әрекеттерін жасамау.

4.5. Басқа адамдардың жеке деректерін келісімсіз таратпау.

- 4.6. Онлайн этика нормаларын сақтау - қорлаушы және жалған ақпарат таратпау, колледждің виртуалды кеңістігінде сыпайы мінез-құлық сақтау (чаттар, форумдар, әлеуметтік желілер).
- 4.7. Агрессивті мінез-құлық, буллинг, кибербуллинг және басқа қатысушыларға немқұрайлы қарамау.
- 4.8. Төменгі курс студенттеріне менмендік көрсетпеу .
- 4.9. Қателері үшін шын жүректен кешірім сұрау.
- 4.10. Оқытушылар мен қызметкерлерге «Сіз» деп, есімі мен әкесінің атымен сөйлеу. Егер есімі, әкесінің аты қолданылмаса немесе қолданылмайтын мәдениет болса, немесе қызметкер басқа құрметті форма таңдаса, оған сәйкес қарым-қатынас жасауға болады.

5. СЫРТҚЫ ТҮРІ МЕН КИІМНІҢ ІСКЕРЛІК СТИЛІНЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

- 5.1. Қызметкерлер мен оқушылардың сыртқы көрінісі іскерлік стиль нормаларына сай, таза, ұқыпты және оқу ортасына лайық болуы тиіс.
- 5.2. Іскерлік стильді сақтау корпоративтік мәдениеттің бір бөлігі және құрметті, кәсіби атмосфераны қалыптастырады.
- 5.3. Киім қарапайым, таза, үтіктелген, ашық жазулар мен белгілерсіз, артық әшекейсіз және дененің ашық бөліктері жоқ болуы керек.
- 5.4. Спорттық киім (дене шынықтыру сабақтарын қоспағанда), жағажай киімі, үйге арналған баспалар, жыртылған немесе тым тар киім киюге болмайды.
- 5.5. Оқытушыларға, қызметкерлерге және студенттерге өздерінің мәртебесіне және білім беру үдерісінің жағдайына сәйкес ұқыпты, көркем әрі таза сыртқы келбет ұстауға кеңес беріледі.
- 5.6. Жеке гигиенаны сақтау барлық білім алушылар үшін міндетті.
- 5.7. Шаш таза және ұқыпты болуы керек, макияж – бір қалыпты болуы керек.
- 5.8. Қолдар мен тырнақтар шамадан тыс жарқын немесе арандатушы жабындарсыз жақсы күтімді болуы керек.

6. ЭТИКА ЕРЕЖЕЛЕРІН БҰЗҒАНЫ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК

6.1. Кодекстің нормаларын бұзған оқытушылар, қызметкерлер және оқушылар ҚР заңнамасына, колледждің ішкі актілеріне және бұзушылықтың сипаты мен дәрежесіне сәйкес жауапты болады.

6.2. Кодекс нормаларын бұзу Педагогикалық кеңес немесе колледждің әдеп және тәртіп жөніндегі Кеңесінде қаралуы мүмкін.

6.3. Білім алу процесінің қатысушылары Кодекс ережелерінің бұзылуы туралы қауіпсіз түрде, қысымсыз және кемсітусіз хабарлауға құқылы.

7. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

7.1. Аталған Кодекс колледждің Бас директоры бекіткен күннен бастап күшіне енеді.

7.2. Барлық оқушылар, оқытушылар мен қызметкерлер оқу процесіне немесе жұмыспен қамтылған кезде Кодекспен танысып, қол қояды.

7.3. Кодекске өзгерістер мен толықтырулар Педагогикалық Кеңес, педагогикалық ұжым мен басқа да мүдделі тараптардың пікірлерін ескере отырып, Қазақстан Республикасының заңнамалары мен білім беру бағытындағы нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес енгізіледі.

КЕЛІСУ ПАРАҒЫ :

Бас директордың бірінші орынбасары:

Оспанкулов Е.Е.

Бас директордың оқу жұмыстары
жөніндегі орынбасары:

Мамедова О.И.

Бас директордың оқу-методикалық
жұмыстары жөніндегі орынбасары:

Жакупова З.М.

Бас директордың ақпараттық
технологиялар бойынша орынбасары:

Мухсина К.Ж.

Бас директордың құқықтық мәселелер
жөніндегі кеңесшісі:

Зульярова З.Б.